

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/4/2016
Identifikačné číslo spisu:	2014200665
Dátum vydania rozhodnutia:	13.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200665.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: G. E., nar. XY, bytom R., právne zast.: V4 Legal, s.r.o., so sídlom Tvrdého 783/4, 010 01 Žilina proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 7335-4/2013-BA zo dňa 19. augusta 2013, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. októbra 2015, č.k. 14S/160/2014-108, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22. októbra 2015, č.k. 14S/160/2014-108, z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 22. októbra 2015, č.k. 14S/160/2014-108, rozhodnutie žalovanej č. 7335-4/2013-BA zo dňa 19. augusta 2013 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a), c), d) O.s.p. a vec vrátil správnom orgánu na ďalšie konanie. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu trov konania žalobcu.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa, pobočka Senica rozhodnutie č. 23657-1/2011-SE zo dňa 23. augusta 2011, podľa ktorého žalobkyni nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 01. septembra 2010. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 7335-4/2013-BA zo dňa 19. augusta 2013 prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Senica potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trnave vyplýva, že žalobkyňa dôvodne namietala pochybenie pri posudzovaní výkonu činnosti občanov Poľskej republiky u zamestnancov na území Slovenskej republiky, keď nebola posudzovaná každá dotknutá osoba individuálne. Z dohody podľa čl. 16 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 987/2009 musí byť objektívne preukázateľné, na ktoré subjekty (zamestnancov a zamestnávateľov) sa vzťahuje. Za takúto dohodu nemožno považovať list z 10. decembra 2013, ktorým žalovaná akceptovala návrh na uzatvorenie spoločnej dohody medzi Sociálnou poisťovňou a poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia ZUS v súlade s čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, v zmysle ktorej je v prípade 1236 osôb určené poľské zákonodarstvo a takto

určené zákonodarstvo má konečnú platnosť. Z uvedeného listu totiž nevyplyva, či určenie poľského zákonodarstva platí aj pre prípad žalobkyne.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. Namietla, že pred vydaním napadnutého rozhodnutia sa Sociálna poisťovňa, pobočka Senica dňa 24. júna 2011 pokúsila vykonať kontrolu reálneho výkonu činnosti zamestnancov v mieste sídla zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, pričom zistila, že na adrese miesta podnikania je len starý neobývaný dom. Z vyjadrenia Obecného úradu Sobotište vyplýva, že zamestnávateľ v obci nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť a podľa dostupných informácií ani v minulosti takúto činnosť nevykonával. Na základe kontroly sa nepodarilo preukázať, že zamestnávateľ prideloval zamestnancom prácu počas trvania pracovnoprávneho vzťahu a že zamestnanci prácu skutočne vykonávali. Zamestnávateľ zanikol dňa 21. septembra 2011, preto iné kontroly reálneho výkonu činnosti žalovaná a Národný inšpektorát práce nemohli u zamestnávateľa vykonať. Na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje formálnym spôsobom deklarovať podnikanie, napr. pracovnými zmluvami. Žalovaná vychádza aj z dohodnutých mzdových podmienok a počtu hodín, ktoré majú zamestnanci za mesiac odpracovať. Žalovaná má za to, že dôkazné bremeno leží nielen na nej, ale aj na žalobkyni a zamestnávateľovi, ktorú si títo riadne nesplnili. V tejto súvislosti žalovaná poukazuje na čl. 3 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu č. 987/2009. Žalovaná má za to, že hoci v liste č. 992900/502/32/2013 zo dňa 10. októbra 2013 nie je uvedené, že určenie poľského zákonodarstva platí aj pre prípad žalobcu, poľské zákonodarstvo sa vzťahuje na každého zamestnanca zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS v čase, za ktorý bola vykonávaná kontrola Sociálnou poisťovňou, pretože z listu vyplýva, že zamestnanci zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS nepodliehajú slovenskej legislatíve. Žalovaná teda naďalej zastáva právny názor, že na základe kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS na území Slovenskej republiky. Preto navrhuje, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok Krajského súdu v Trnave tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietne.

Žalobkyňa sa vo vyjadrení k odvolaniu pridržiavala dôvodov žaloby a mala za to, že odvolanie je neopodstatnené. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Ako vyplýva z prvostupňového rozhodnutia žalovanej, zamestnávateľ Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, s miestom podnikania Sobotište 17, IČO: 45 681 848 prihlásil žalobkyňu do poistenia odo dňa 01. septembra 2010 ako svoju zamestnankyňu. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: K. R., trvale bytom Q. Ako ďalej vyplýva z výpisu zo živnostenského registra, nachádzajúceho sa v administratívnom spise žalovanej, živnostenské oprávnenie zamestnávateľovi žalobkyne zaniklo dňa 21. septembra 2011.

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia však nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy. Nedochádza preto ani k zániku zodpovednosti, ktoré takej fyzickej osobe ako zamestnávateľovi vznikli podľa predpisov sociálneho poistenia.

K. R. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť

rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Vzhľadom na uvedené je potom potrebné konštatovať, že v dôsledku zániku živnostenského oprávnenia živnostníka Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, s miestom podnikania Sobotište 17, IČO: 45 681 848, nezanikla spôsobilosť fyzickej osoby K. R., trvale bytom Q., byť účastníkom konania, ani jeho prípadné povinnosti, a preto bolo potrebné aj v konaní pred správnym súdom konať aj s K. ako účastníkom správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral K. R., podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania K. R., trvale bytom Q., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.